

WINCENY POL I PIERWSZA KATEDRA GEOGRAFII W POLSCE WINCENY POL AND THE FIRST CHAIR OF GEOGRAPHY IN POLAND

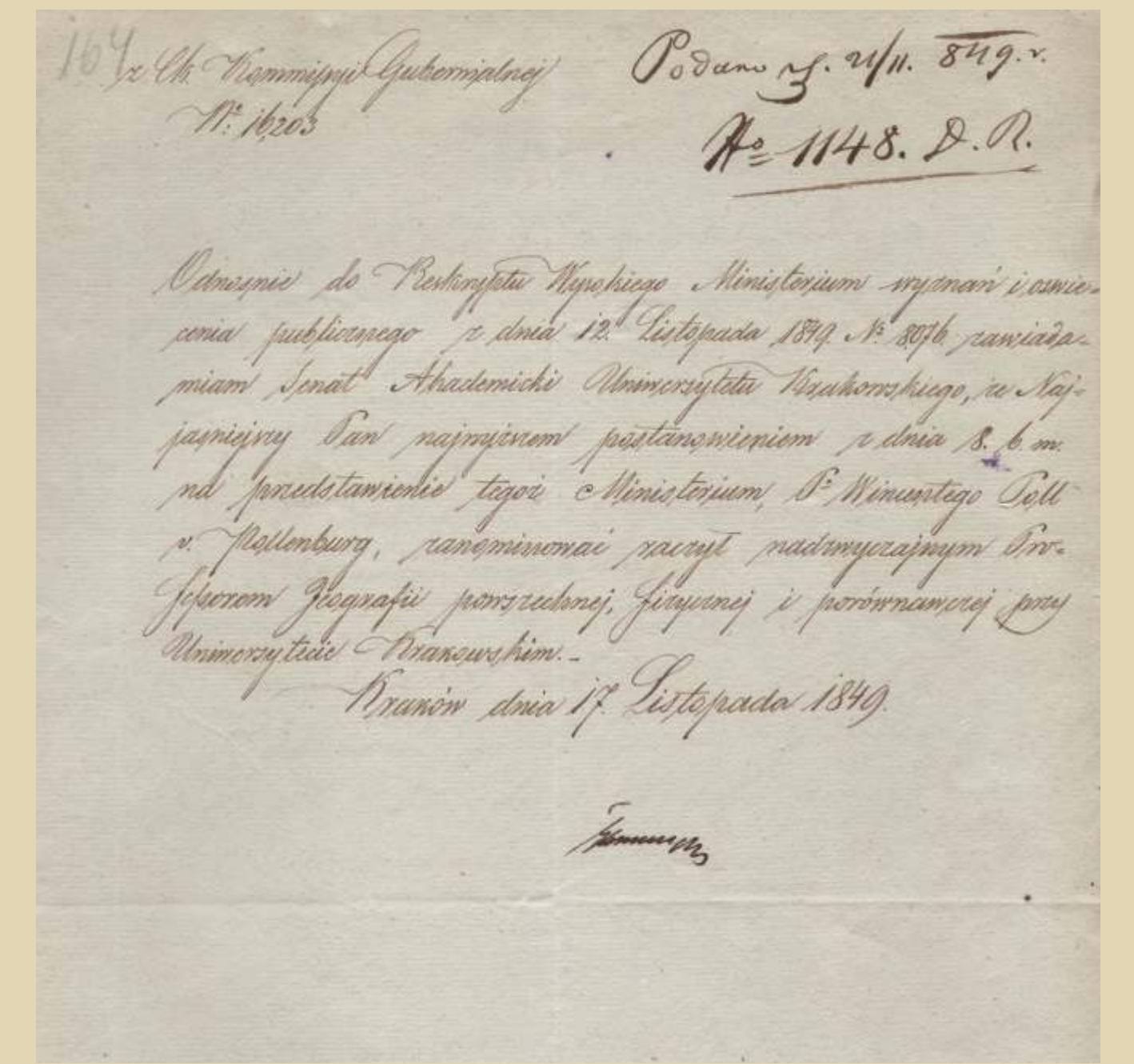

Wincenty Pol
1807-1872)

...Geograf i etnograf roztacza (...) obraz życia narodu **na przestrzeni**, jak dzieje dają obraz jego życia **w czasie**. Rezultaty naukowe tych dwóch metod postępowania powinnyby się uzupełniać wzajemnie w nauce ...

List W. Pola do żony Kornelii, wrzesień 1847

"...The geographer and the ethnographer show (...) the picture of the nation's life in space, just as history shows its picture in time. The scientific results of both methods should be complementary ..."
W. Pol's letter to his wife, September 1847

Notice of the Province Commission conferring the title of the Jagiellonian University professor on Wincenty Pol 1849

Przekonawszy się, iż to wszystko, co u nas w geografii i w etnografii napisano jest po najwi kszej części fałszem, rozpocząłem naukowe podróże po kraju, a odłożywszy wszelkie książki na stronę, zwiedziłem całe Karpaty, całe Tatry i Sudety, i przyległe im doliny Prutu, Dniestru, Wisły i Odry. Prace moje nie są tedy owocem książek, lecz poszukiwa własnych na gruncie, w ciągu których, zbierając fakta na miejscu, starałem się jak najmocniej o to, aby zapomnieć o całej literaturze, właśnie nie tak, jak gdybym robił odkrycia zupełnie nowe, w krainie dotąd nieznannej (...) a dopiero masa faktów rozrzuconych na pewnej przestrzeni, lub grupujących się w pewnych okolicach obok siebie, okazała rezultaty i powiodła mnie do wniosków, których ani przewidywałem, ani szukałem zrazu.

List W. Pola do Aleksandra Maciejewskiego, 1848

"...Having found that all what has been written about geography and ethnography is to a large extent false, I began study tours of the country, and putting all the books aside, I travelled around the entire Carpathians, the Tatras and the Sudeten, as well as neighbouring valleys of the Prut, the Dniester, the Vistula and the Oder rivers. Thus my works are not a fruit of books, but my own field exploration, in the course of which I collected data on the spot, sparing no effort to forget about all that literature, just as if I made completely new discoveries, in the country so far unknown (...) and then I put together the facts scattered around a certain area or grouped in some regions, to get the results and thus I came to conclusions I had neither expected nor sought at the beginning".

W. Pol's letter to Aleksander Maciejewski, 1848

W 1849 r. Senat Uniwersytetu Jagiellońskiego wystąpił o zwiększenie liczby katedr między innymi o geografii, korzystając z planowanej reformy uniwersytetów austriackich. We wrześniu 1849 Wincenty Pol spotkał się w Wiedniu z Leonem Leopoldem Thunem, austriackim ministrem wyznań religijnych i oświecenia publicznego. Przedstawiona przez Pola koncepcja nowoczesnej geografii, wraz z poparciem uczonych z Wiednia i Pragi spowodowała, że 8 listopada 1849 r. został mianowany profesorem powszechnej, fizycznej i porównawczej geografii przy Uniwersytecie Krakowskim.

Była to druga katedra geografii w Europie, pierwszą zorganizowano na berlińskiej Friedrich-Wilhelms-Universität (1820).

In 1849, the Senate of the Jagiellonian University applied to the authorities for an increased number of Chairs, including geography, taking the opportunity of the reform of Austrian universities. In September 1849, in Vienna, Wincenty Pol met with Leon Leopold Thun, the Austrian Minister for Religion and Public Enlightenment. As a result of the presentation of his concept of modern geography and the support from Vienna and Prague scientists, on 8th November 1849 Pol was appointed professor of general, physical and comparative geography at the Kraków University. The Chair of Geography was also founded there, under the same name.

It was Europe's second Chair of Geography, after the Friedrich-Wilhelms-Universität in Berlin (1820).

GEOGRAFIA WINCENTEGO POLA

1. Badanie zjawisk i procesów zachodzących w czasie i przestrzeni, nauka syntetyczna.
2. Materiały zbierane, opracowywane i weryfikowane podczas badań terenowych.
3. Opisywanie danych, zjawisk i procesów z autopsji, nie na bazie materiałów źródłowych. Pol przyjął zasady Aleksandra Humboldta.
4. Wycieczki naukowe jako integralna i obowiązkowa część edukacji studentów.
5. Wypracowanie koncepcji ujednoczonych nazw geograficznych ziem Rzeczypospolitej.
6. Dążenie do sprecyzowania terminologii geograficznej, zazwyczaj w oparciu o nazwy ludowe.
7. Zainicjowanie studiów nad krajobrazem ziem polskich (geomorfologia i regiony geograficzne).
8. Położenie nacisku na studia hydrograficzne, klimatologiczne, prapoczątki geografii stosowanej (rozwój w okresie międzywojennym).
9. Stworzenie podstaw geografii roślin (później kontynuowanej przez Władysława Szafera).
10. Prapodstawy antropogeografii, ułożenie koncepcji takiej dyscypliny naukowej.
11. Zasygnalizowanie geografii handlowej jako nauki stosowanej.
12. Silne związanie geografii z etnografią (trwające aż do 1939 r.).
13. Prapoczątki geografii politycznej.
14. Prapoczątki geografii religii (geografia Ziemi Świętej).

Wycieczka W. Pola ze studentami w Tatry - Dolina Kociołska (1852).
Wincenty Pol's trip with students in Tatras - in the Kociołska Valley (1852).

GEOGRAPHY OF WINCENY POL

1. The study of phenomena and processes in time and space, synthetic science.
2. Materials collected, processed and verified in the course of field studies.
3. Description of data, phenomena and processes from personal observations rather than on the basis of source materials. Pol adopted this rule following Alexander Humboldt.
4. Study trips as an integral and compulsory part of the curriculum.
5. Developing a concept of uniform geographical names in all of Poland.
6. Striving for a more precise geographical terminology, usually on the basis of popular names.
7. Launching the Polish landscape studies (geomorphology and geographical regions).
8. Focus on hydrography, climate studies, early beginnings of applied geography (which later developed in the inter-war period).
9. Creating the basis for plant geography (later continued by Władysław Szafer).
10. Early beginnings of anthropogeography, specifying the concept of this science discipline.
11. Commercial geography as an applied science.
12. Establishing strong ties between geography and ethnography (until the 1950s).
13. Early beginnings of political geography.
14. Early beginnings of geography of religion (geography of the Holy Land).

...O stanie upadku geografii w Polsce w owym okresie [koniec XIX w.] wiadzą przede wszystkim ten fakt, że wiatowej miary myśli geograficznej, jakim był Wincenty Pol, wszedł do Panteonu kultury polskiej jako poeta...

Eugeniusz Romer *Rozmyślania na tematy regionalne*. 1948

"... The decline of geography in Poland at that time [late 19th century] is best evidenced by the fact that the world class geography thinker Wincenty Pol, entered the Pantheon of Polish culture as a poet..."

"Eugeniusz Romer, *Rozmyślania na tematy regionalne (Reflections on regional themes)*, 1948

1852 - władze austriackie usuwają z uczelni W. Pola za działalność patriotyczną.

1853 - zamknięcie katedry.

1853-1877 pomimo zlikwidowania katedry trwały badania geograficzne - nadano 2 doktoraty. Eugeniusz Janota *Przewodnik w wycieczkach na Babie Górze, do Tatr i Pienin* (1860), Feliks Berdau *Karpaty w ogóle, a w szczególności ci pod względem geograficznym, geognostycznym i botanicznym* (1866).

1852 Austrian authorities dismiss Wincenty Pol from the university for his patriotic activity.

1853 The Chair closes.

1853-1877 Geographical studies continue, despite the closing of the Chair. Two doctoral titles are conferred. Eugeniusz Janota: *Przewodnik w wycieczkach na Babie Górze, do Tatr i Pienin (A guide to excursions to Babia Góra, the Tatras and the Pieniny, 1860)*, Feliks Berdau: *Karpaty w ogóle, a w szczególności ci pod względem geograficznym, geognostycznym i botanicznym (The Carpathians in general, and in particular in the geographical, geognostic and botanical aspects, 1866)*.

Eugeniusz Janota: *Panorama górska lub widok na Tatry* (1860).
Janota: *A mountain panorama or a view of the Tatras* (1860).

1877 reaktywacja katedry pod kierunkiem Franciszka Czernego - Schwarzenberga (1847-1917).

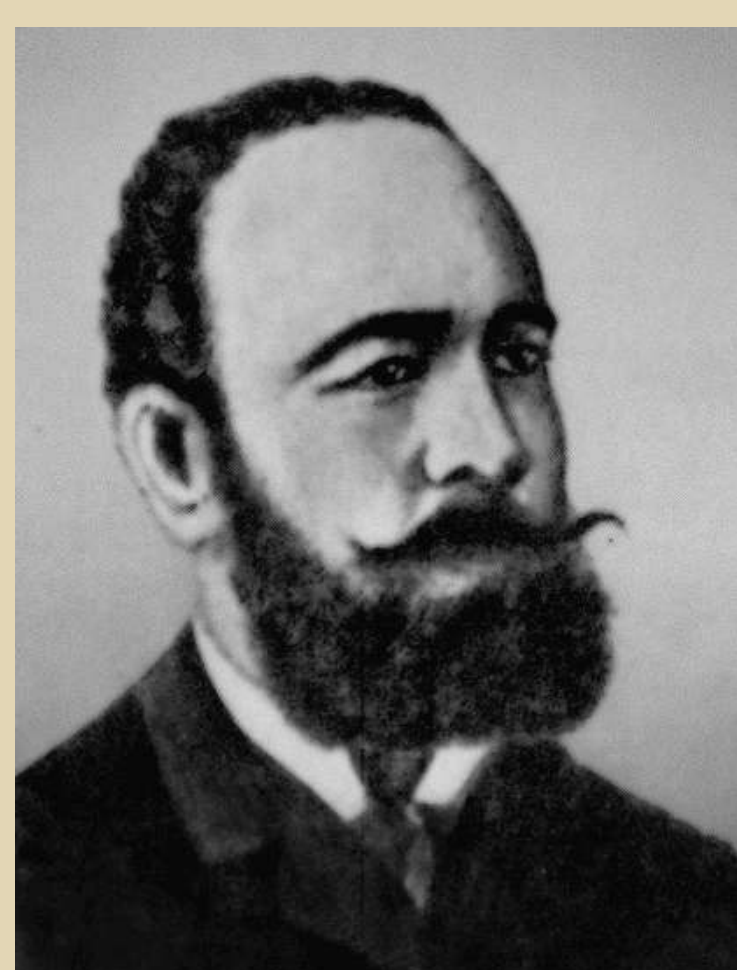
1914 po przejściu Czernego na emeryturę, katedrę przejmuje Ludomir Sawicki.

1917 dzięki staraniom Ludomira Sawickiego i Jerzego Smoleńskiego, katedrę przekształcono w nowoczesny Instytut Geograficzny.

1877 Restoration of the Chair of Geography under Franciszek Czerny - Schwarzenberg.

1914 The Chair is taken over by Ludomir Swicki, upon Czerny's retirement.

1917 Thanks to Sawicki's and Jerzy Smoleński's efforts, the Chair is transformed into the modern Institute of Geography.

Franciszek Czerny-Schwarzenberg
(1847-1917)

Kolegium Fizyczne w Krakowie.
Kolegium Fizyczne UJ, ul. W. Anny 6 (obecnie Kolegium Kołłątaja). Siedziba katedry geografii kierowanej przez W. Pola i F. Czernego-Schwarzenberga/ The building of the College of Physics at 6 W. Anny Street (currently the Kołłątaj College). Housed the Chair of Geography under W. Pol and F. Czerny-Schwarzenberg.

Collegium Novum UJ - budowę ukończono w 1887, w 1906 przeniesiono katedrę geografii. Widok 1925/ The Collegium Novum of the Jagiellonian University, which was completed in 1887. In 1906, the Chair was moved here.

Collegium Iuridicum UJ (XIV/XV w.), ul. Grodzka 53. Od końca XIX wieku siedziba Instytutu Geograficznego. Ok. 1922 przeniesiono do *Starego Arsenalu*, ul. Grodzka 64/ The Collegium Iuridicum of the Jagiellonian University (14th-15th c.), 53 Grodzka Street. From the end of 1916 housed the Institute of Geography. Around 1922 the Institute moved to the Old Arsenal at 64 Grodzka Street.